

Sayı : 64272063-610-26856
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-8535)

GÜNLÜDÜR
04 Ekim 2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 31.10.2016 tarihli ve 43452547-120.07-63903 sayılı yazısı.

Hatay Milletvekili Sayın Birol ERTEM'in tarafıma tevcih ettiği 7/8535 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-8535 Esas Numaralı Önerge Cevabı (4 sayfa)

Sorular 1, 2, 3, 4, 5:

2005 yılında Adana, Gaziantep, Hatay, Kilis ve Osmaniye' ye elektrik dağıtımını vermek üzere kurulan Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş (Toroslar EDAŞ)'nin bütün hisseleri 15 Mart 2013 yılında Enerjisa tarafından satın alınarak özelleştirilmiştir. Bu özelleştirme sonucu Enerjisa' nın gerekli yatırımları yapmaması ve Toroslar EDAŞ'ın uygulamaları sebebiyle Hataylılar uzun süreli elektrik kesintileri yaşamaktadırlar. Alt yapı yetersizliği sonucu sık sık kesilen elektrikler büyük zarara yol açmaktadır. Rutin haline gelen bu kesintiler; vatandaşlarımızı maddi manevi mağdur etmekte, üreticiyi zora sokmakta ve esnafı erken saatte kepenk kapatma noktasına getirmektedir.

Bu çerçevede;

- Hatay'da sıklıkla yaşanan elektrik kesintilerinin nedenleri nelerdir? Hataydaki elektrik kesintileri sorunu ne zaman çözülecektir?
- 3 yıldır yaşanan elektrik kesintilerinin giderilmemesi bakanlığınız tarafından nasıl değerlendirilmektedir?
- Uzun süreli elektrik kesintisi sonucu Hataylıların yaşadığı mağduriyeti gidermek için ne gibi önlemler almayı düşünüyorsunuz?
- Elektrikteki aksaklıkların giderilmemesinin sebebi Toroslar EDAŞ'ın yeterli ekip ve personel bulundurmaması mıdır?
- Alt yapı yetersizliğinden kaynaklı sorunların çözümü için şirketlerle görüşülmesi planlanmakta mıdır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5

Ülkemizde yaşanan dağıtım tesisi kullanıcılarını etkileyen elektrik kesintilerinin sebepleri genel itibariyle;

- TEİAŞ kaynaklı kesintiler,
- Mücbir sebepten dolayı oluşan kesintiler,
- Can ve mal güvenliği için yapılan kesintiler,
- Bakım, onarım çalışması esnasında yapılan kesintiler,
- Arıza kaynaklı kesintiler,
- Yıldırım düşmesi, fırtına, kar gibi iklim olaylarından dolayı oluşan kesintiler,
- Tüketicilerin meri mevzuattaki yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde yapılan kesintiler,
- Kaçak ve usulsüz elektrik enerjisi kullanıldığı tespit edildiğinde yapılan kesintiler,

şeklinde yukarıdaki gibi sınıflandırılmaktadır. Faaliyet gösterdikleri bölgede daha kaliteli hizmet verilmesi amacıyla elektrik kesintilerine ilişkin olarak sebeplerin tespiti, gerekli planlamaların yapılması ve sorunların çözümü dağıtım şirketinin sorumluluğunda olmakla birlikte mevzuatta kullanıcıların asgari olarak belli bir düzeyde hizmet almasını sağlayacak düzenlemeler bulunmaktadır. Bu çerçevede dağıtım şirketlerinin tedarik sürekliliği konusundaki yükümlülükleri, Elektrik Dağıtım ve Perakende Satışına İlişkin Hizmet Kalitesi Yönetmeliği'nde belirlenmiş olup konuya ilişkin mevzuat düzenlemeleri aşağıda özetlenmiştir.

Yönetmeliğe göre bildirimli veya bildirimsiz günlük kesinti süresi 12 saatten uzun olamaz. Günlük kesinti süresinin 12 saatten uzun olması halinde elektrik dağıtım şirketi kesintiden etkilenen mesken abonelerine 50 TL, diğer abonelere de 100 TL tazminat ödemek zorundadır. Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin birinci fıkrası, "*Bildirimsiz kesintiler için Tablo 9'da belirlenen sınır değerler aşıldığında dağıtım şirketi bu maddede belirlenen esaslar çerçevesinde kullanıcıya başvurusuna gerek duyulmaksızın tazminat öder...*" hükmünü içermektedir. Bu hüküm kapsamında elektrik aboneleri kişiler; yıllık toplam meydana gelen

HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN BİROL ERTEM'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/8535)

kesinti süreleri bakımından (ESÜRE) mücbir sebepler ve güvenlik nedeniyle yapılan kesintiler hariç olmak üzere iletim ve dağıtım şirketlerinden kaynaklanan kesintilerde tabloda belirtilen süre ve sayının aşılmasına göre tazminata hak kazanabilir. Tazminat hesaplanmasına esas sınır değerler aşağıdaki tabloda verilmektedir:

EŞİK DEĞER ADI	KESİNTİ SINIFI	İMAR ALANI İÇİNDEKİ KULLANICILAR İÇİN		İMAR ALANI DIŞINDAKİ KULLANICILAR İÇİN	
		AG	OG	AG	OG
ESURE (Saat)	Bildirimsiz	48	24	72	36
ESAYI (Kez)		56	56	72	72
ESURE (Saat)	Bildirimli	24	16	32	24
ESAYI (Kez)		6	4	8	6

AG: Alçak Gerilim, OG: Orta Gerilim

Yönetmeliğin 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasına göre; dağıtım şirketinden hizmet alan gerçek veya tüzel kişiler; tedarik sürekliliğini (kesintileri) kaydetmek üzere, dağıtım şirketince onaylanmış ölçme ve kayıt cihazını (kesinti kayıt cihazı) dağıtım şirketinin kontrolünde ve uygun göreceği biçimde, bağlantı noktasına veya faturalamaya esas ölçüm noktasına tesis ettirebilmektedir. Bu cihazların kayıtları, ilgili kişinin talebi üzerine dağıtım şirketi ile birlikte okunur ve dağıtım şirketi tarafından kendi kayıtları ile birlikte değerlendirilerek Yönetmelik uyarınca ödenecek tazminatların hesaplanmasında kullanılacak kesinti süre ve sayılarının belirlenmesinde dikkate alınmaktadır.

Tüm bu düzenlemelerden anlaşılabacağı üzere elektrik kesintisinden şikâyetçi olan kullanıcıların, dağıtım şirketlerinin mevzuattaki bu düzenlemeler kapsamındaki işlem ve uygulamalarını takip ederek konunun takipçisi olmaları ve gerektiğinde mevzuattan kaynaklanan haklarını kullanmaları şikâyetçi oldukları sorunun çözümü bakımından önem arz etmektedir. Dolayısıyla tedarik sürekliliği konusundaki sorunu çözülmeyen veya dağıtım şirketi ile sorun hususunda ihtilaf söz konusu olan veya dağıtım şirketince sorun yaşadığı kabul edilmeyen kullanıcıların haklı olduklarını düşünmeleri durumunda kesinti kayıt cihazı takma hakkını kullanması gerektiği düşünülmektedir. Kullanıcıya verilen bu hakların kullanılması, olay özelinde iddiaların doğruluğu ile mevcut durumun ve konuya ilişkin yükümlülüklerin tespitini sağlayacak olup kullanıcının haklı olması durumunda da dağıtım şirketi kesinti süre ve sayısını eşik değerlerin altına çekmek üzere gerekli önlemleri almak zorunda kalacak aksi halde kesinti konusunda ortaya çıkacak tazminatları ödemesi gerekecektir. Bu kapsamda yapılan tespitte tedarik sürekliliği kriterlerinin sağlanamadığı, bununla birlikte gerekli tazminatın da ödenmediği durumlarda konunun Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na (EPDK) bildirilmesi uygun olacaktır. Bu bildirim üzerine mevzuata aykırı uygulama yaptığı tespit edilen dağıtım şirketine Kanun kapsamında idari yaptırım uygulanacak böylece hem dağıtım şirketinin şikâyet konusu özelinde uygulamasını düzeltmesi sağlanarak ilgili kullanıcının/kullanıcıların hakları korunabilecek hem de aykırılığın tekrarı halinde idari yaptırımların para cezasına dönüşmesi ve katlanarak devam etmesi sebebiyle dağıtım şirketinin aynı konuda mevzuata aykırı benzer uygulamalardan kaçınması sağlanmış olacaktır.

Konu ile ilgili olarak Toroslar Elektrik Dağıtım AŞ'den alınan bilgi aşağıda özetlenmiştir.

Bakım onarım ve altyapı çalışmaları kapsamında planlanan kesintiler, Elektrik Dağıtımı ve

Satışına ilişkin Hizmet Kalitesi yönetmeliği doğrultusunda yazılı, işitsel ve görsel kitle iletişim araçları ile şirket internet sitesi aracılığıyla paylaşılmakta ve talep edilmesi halinde kullanıcılara kısa mesaj ve/veya elektronik posta ile de bilgi verilmektedir.

Bölgede tedarik sürekliliğinin sağlanması amacıyla yatırım çalışmaları yapılırken, mevcut enerji nakil hatları ve elektrik teçhizatlarının bakım ve onarım çalışmaları da devam etmektedir. Kesintiden etkilenen müşteri sayısının azalması ve arızanın yayılmasının önlenmesi amacıyla röle koordinasyon çalışmalar ile uzaktan tespit ve müdahale olanağı sağlayan SCADA (uzaktan izleme ve müdahale sistemi) sistemi tamamlanmış olup, şebekeye zarar veren ağaç ve bitki - örtüsünün olumsuz etkisini azaltmaya yönelik proje kapsamında enerji nakil hattı ağaç budama çalışması yapılmıştır.

Kullanıcı mağduriyetinin giderilip memnuniyetin artırılması amacıyla yatırım ve bakım çalışmaları devam etmektedir. Arızalardan kaynaklı kesintilerin yaşandığı bölgelerde benzer arızalara yol açabilecek problemler önceden belirlenerek planlı bakım çalışmaları gerçekleştirilmekte, enerjinin sürekliliği ve kalitesini arttırmaya yönelik ileriki dönemlerde şebeke iyileştirme, bakım onarım çalışmaları planlamaları yapılmaktadır.

Şirket bünyesinde sürdürülmekte olan tüm iş süreçleri sistemsel olarak yönetilmektedir. Sistemin veri tabanı desteği ve şebekenin hacmi göz önünde bulundurularak personel ihtiyaçları belirlenmekte olup, ihtiyaç durumuna göre gerekli personel alımı ve ekip desteği yapılmakla birlikte, yatırım ve bakım çalışmaları bünyesinde bulunan ekip ve personelin dışında yüklenici tarafından profesyonel olarak yapılmaktadır.

Bakanlığımızın elektrik dağıtım sektörü için bir numaralı öncelik olarak belirlediği tüketici memnuniyetini artırmak amacıyla elektrik dağıtım şirketleri bünyesinde çalışmalar yapılmaktadır.

Bu kapsamda, Bakanlığımızın tüm dağıtım şirketlerinde Arıza Onarım Bakım ve Çağrı Merkezi kısmında çalışan sayısının önemli ölçüde artırılmasına yönelik talebi doğrultusunda, ilave çalışan alınması ile ilgili planlama ve istihdam sürecinin devam etmekte olduğu Toroslar Elektrik Dağıtım AŞ tarafından Bakanlığımıza bildirilmiştir. Söz konusu ilave personel alımların gerçekleşmesinin elektrik dağıtım sektöründe hizmet kalitesinin artırılmasına önemli ölçüde katkısının olması beklenmektedir.

Soru 6:

Özelleştirme sonucu artan elektrik fiyatlarının düşürülmesi için yaptığınız bir çalışma var mıdır?

Cevap 6:

Elektrik dağıtım ve görevli tedarik şirketlerinin bütçeleri 5 yıllık belirlenen gelir gereksinimleri ve her yıl için onaylanan gelir tavanları ile belirlenmekte, bu aşamada yapılan hesaplamlarda EPDK 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve ikincil mevzuat kapsamında şirketlerin harcayacakları işletme giderleri ve yatırım planlarına göre makul bir kar ile onaylanarak tüketicilerden tarife yoluyla karşılanmaktadır. Bu kapsamda şirketlerin faaliyetlerini sürdürmesi için önem arz edenler haricinde hiçbir bedelin şirketlerce tarifelerden karşılanmasına müsaade edilmemektedir.

Özelleştirme öncesi fiyatlarına baz teşkil etmesi açısından 2003 yılı bedellerinin TÜFE ile güncellenerek 2016 yılı fiyatlar genel seviyesine taşınmış hali ile 2016 yılı son çeyreği için onaylanan tarifeler aşağıda sunulmuştur. Tablodan da görüleceği üzere özelleştirme sonrasında

**HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN BİROL ERTEM'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/8535)**

onaylanan günümüz tarifeleri, 2003 yılına ilişkin bedellerin enflasyonla güncellenmesi sonucu oluşan bedellerden daha düşük gerçekleşmiştir. Bu bilgiler ışığında, tarifelerde özelleştirme sonrasında enflasyon oranından daha az oranda, makul derecede artış gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır.

Tek Zamanlı Fiyat (kr/kWh)	İletim Sistemi Kullanıcısı Tek Zamanlı Sanayi	Çift Terimli Tek Zamanlı Sanayi OG	Tek Terimli Tek Zamanlı Sanayi OG	Tek Terimli Tek Zamanlı Sanayi AG	Tek Terimli Tek Zamanlı Tarımsal Sulama	Tek Terimli Tek Zamanlı Ticarethane AG	Tek Terimli Tek Zamanlı Mesken AG
2003	8,600	10,410	12,162	12,162	11,187	14,750	12,540
2003 Tarifesi (2016 TÜFE'si ile Güncellenseydi Oluşacak Fiyatlar)	24,904	30,146	33,996	33,996	31,090	40,992	35,460
2016 4. Çeyrek Onaylanan Tarifeler	20,522	25,486	26,017	29,070	29,448	33,476	33,184